

Národní filmový archiv

610000130

Prozatímní inventární seznam

Archivní pomůcka č. 19

NAD č. 68

Jandl Ivan (1937-1987)

[1940]-[2010]

Zpracoval: Malinová Helena

Hradištko pod Medníkem 1997

I. Dějiny původce archivního souboru	3
Jandl, Ivan (1937-1987)	3
II. Dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	4
IV. Tematický popis a obsah archivního souboru	4
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky	5
Jednotky popisu	6
ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL	6
Osobní doklady	6
Ceny	6
KORESPONDENCE	6
Osobní	6
Abecedně podle odesílatelů	6
Pozvánky	6
ODBORNÁ, UMĚLECKÁ A LITERÁRNÍ ČINNOST	6
Umělecká činnost	6
Pomocný a studijní přípravný materiál	7
Fotografie z natáčení a z filmů	7
ILUSTRAČNÍ MATERIÁL O PŮVODCI FONDU	7
Fotografie, vyobrazení	7
Referáty a recenze o pracích původce fondu	7
DODATKY	8
Rejstřík osobní	9

I. Dějiny původce archivního souboru

Jandl, Ivan (1937-1987)

CAM3: 129168

úředník, rozhlasový hlasatel, amatérský herec, držitel cen Oscar a Zlatý glóbus za filmovou roli

Užití jména: rodné, čeština

Narození: 24. 1. 1937

místo: Praha (Česko)

Úmrtí: 21. 11. 1987

místo: Praha (Česko)

Životopis

Ivan Jandl se narodil 24. ledna 1937 v Praze v úřednické rodině. Od roku 1945 byl členem Dismanova rozhlasového dětského souboru, účinkoval zejména v rozhlasových pohádkách. V roce 1947 uspěl v konkursu na hlavní dětskou roli v americko-švýcarském hraném filmu *The Search/Die Gezeichnete/Poznamenání* (1948, režie Fred Zinnemann). Za tuto roli získal jako dosud jediný český herec prestižní ocenění Zlatý glóbus (16.3.1949) a Oscar (24.3.1949). Díky těmto oceněním ztratil z politických důvodů možnost výraznějšího hereckého uplatnění. Po dokončení gymnázia pracoval jako úředník Klubu čtenářů, výtvarný redaktor, průvodčí, telefonní technik či kontrolor v podniku Potravin. Krátce též pracoval jako hlasatel v Československém rozhlasu. Amatérsky se věnoval divadelnímu herectví a režii v souboru při Obvodním kulturním domě v Praze 9, v divadle Máj na pražských Vinohradech a v Městském divadle na Kladně. Vážné zdravotní problémy byly příčinou jeho brzkého úmrtí, zemřel v Praze dne 21. listopadu 1987.

Odkaz na zdroje informací

Inventář NFA: https://nfa.cz/dokumenty-ke-stazeni/badatelske-pomucky/pozustalosti/jandl_ivan.pdf

Odkaz na zdroje informací

Česko-Slovenská filmová databáze: biografie: <https://www.csfd.cz/tvurce/14284-ivan-jandl/biografie/>

Odkaz na zdroje informací

Filmografie NFA: <https://www.filmovyprehled.cz/cs/person/37724/ivan-jandl>

Identifikátory:

INTERPI: n000334013

Národní autority ČR: xx0041947 (hodnota ověřena)

Virtual International Authority File: 85564493 (hodnota ověřena)

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny jednotky popisu:

Ivan JANDL (1937–1987), první a dosud jediný český herec, který obdržel prestižní cenu Americké akademie filmových umění a věd – sošku Oscara, se narodil 24. 1. 1937 v Praze v úřednické rodině. Nadaný chlapec byl od r. 1945 členem Dismanova rozhlasového dětského sboru, se kterým vystupoval hlavně v rozhlasových pohádkách. V r. 1947 ho režisér M. Frič obsadil do malé role ve slovenském filmu Varúj...!.

Ve stejném roce se švýcarský filmový producent David Wechsler rozhodl na námět spisovatele Richarda Schweizera natočit film o hledání dítěte, které bylo z Československa odvečeno do německých koncentračních táborů. Pozval hollywoodského režiséra Freda Zinnemanna, aby chystaný film režíroval. Ten si v Praze vybral pro hlavní dětskou roli z Dismanova souboru právě Ivana Jandla, který pak hrál po boku amerického herce Montgomeryho Clifta. Matku, která po chlapci pátrá, hrála slavná česká zpěvačka Jarmila Novotná. Film byl ve švýcarsko-americké koproduci natáčen od konce června do poloviny října 1947 ve Švýcarsku a v Německu. Jeho velice úspěšná premiéra se konala v New Yorku pod názvem The Search; německý název je Die Gezeichneten, česky Poznamenání (některé prameny uvádějí i název Hledání nebo Evropské děti). Za roli v tomto filmu získal I. Jandl kromě Oscara i cenu Asociace zahraničních novinářů v Hollywoodu Zlatý glóbus.

Ivan Jandl hrál pak ještě dvě epizodní role ve filmech Zelená knížka (1948, rež. J. Mach) a Svědomí (1949, rež. J. Krejčík). Později ve filmech již nevystupoval, působil pouze ochotnický v divadle jako herec i režisér v souboru při OKD v Praze 9, v divadle Máj na Vinohradech a v Městském divadle na Kladně. Byl zaměstnán na ústředí Klubu čtenářů, asi osm let zastával funkci rozhlasového hlasatele, pak pracoval jako člen obchodní inspekce.

I. Jandl zemřel osamělý ve věku 50 let 21. 11. 1987 v Praze.

Přímý zdroj akvizice:

Národní filmový archiv získal pozůstalost po Ivanu Jandlovi dne 23. 3. 1988 od Státního notářství pro Prahu 8 (viz předávací protokol).

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Nepoškozený

Pravidla zpracování:

Osobní pozůstalost Ivana Jandla byla uspořádána podle schématu NFA pro pořádání osobních pozůstalostí z 90. let 20. století.

IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

Tematický popis:

Pozůstalost je svým rozsahem velice malá (pouze 16 inventárních jednotek), ale obsahuje obě významné ceny – Oscara a Zlatý glóbus, dále fotografie z filmu Poznamenání (obě předány do sbírky fotografií ze zahraničních filmů – přírůstková čísla 3 4 2397/459209 a 459210) a fotografie Ivana Jandla (7 ks předáno do sbírky portrétů českých herců – přírůst. č. P 2234/490357-362). Dokladem Jandlova ochotnického působení v divadle jsou jeho programy (inv. III. c, 8-10) a fotografie z divadelních představení (V. a, 13).

Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština, francouzština, dánština, angličtina, němčina

Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

Evidenční jednotka	Počet	Datace
kartony	1	1947-[1950]
fotografie na papírové podložce	63	[1940]-[2010]
tisky po roce 1800	19	1947-1977
plakáty	1	30.5.2007
předměty faleristické povahy	2	1948

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Informace o zpracování:

Archivní fond byl zpracován v roce 1997.

V roce 2023 došlo k přemanolování osobního fondu, jelikož sošky Oskara a Zlatého globu (inv. č. 2 a 3) byly nově vloženy do samostatných ochranných kartonů atypických rozměrů. (Luboš Marek)

Dne 6. 5. 2025 bylo do tohoto fondu vloženo několik nově nalezených archiválií. Tyto dokumenty byly přiřazeny k fondu Ivan Jandl pod Dodatky s označením inv. č. 17-18. Rovněž v tomto čase bylo do inv. č.16 vloženy nově nalezené výstřižky zahraničních periodik. (Luboš Marek)

Na přelomu dubna a května 2025 došlo k přepsání původní archivní pomůcky do programu Elza, následně došlo k vygenerování nové archivní pomůcky. (Luboš Marek)

Prameny a literatura:

J. Brož, M. Frída: 666 profilů zahraničních režisérů, Československý filmový ústav, Praha 1977.

Encyklopédia filmu, vyd. Obzor, Bratislava 1993.

Zpracovatel jednotky popisu: Malinová, Helena (1944-)

Datum popisu: 6. 5. 2025

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Datace
	610000130/68	1	
	Jandl Ivan (1937-1987)		
1		2	
	ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL		
2		3	
	Osobní doklady		
3	1	4	1
	Cestovní průkaz pro děti; fol. 6.		1947
2		5	
	Ceny		
3	2	6	2
	Soška Oscara za roli ve filmu Poznamenaní (The Search - Die Gezeichneten). předmět faleristické povahy: 1; Ej		1948
3	3	7	3
	Zlatý glóbus za roli ve filmu Poznamenaní (The Search - Die Gezeichneten). předmět faleristické povahy: 1; Ej		1948
1		8	
	KORESPONDENCE		
2		9	
	Osobní		
3		10	
	Abecedně podle odesílatelů		
4	4	11	1
	Murphy Joseph Lee - 4 listy, rukopis, v angl. + vizitka		1949
4	5	12	1
	Praesensfilm - telegram v angl.		1949
4	6	13	1
	Zinnemann Fred - telegram v angl.		1949
3		14	
	Pozvánky		
4	7	15	1
	Pozvánka na I. MFFP ve Zlíně		1948
1		16	
	ODBORNÁ, UMĚLECKÁ A LITERÁRNÍ ČINNOST		
2		17	
	Umělecká činnost		
3	8	18	1
	Program divadla Máj při ÚKDŽ, Praha 12. tisk po roce 1800: 1; Ej		1957

Úrov.	Označení Obsah	Poř. č.	Ukládací číslo Date
3	9	19	1
	Programy divadelních představení souborů Gong a Studio OKD Praha 9. tisk po roce 1800: 12; EJ		1958–1977
3	10	20	1
	Programy Městského divadla v Kladně. tisk po roce 1800: 4; EJ		1963–1964
2		21	
	Pomocný a studijní přípravný materiál		
3		22	
	Fotografie z natáčení a z filmů		
4	11	23	1
	Fotografie z filmu amer.-švýc. produkce Poznamenání (The Search) Die Gezeichneten). fotografie na papírové podložce: 2 veřejná poznámka: Uloženy ve sbírce fotografií ze zahraničních filmů pod přírůst. číslu 2397/459209 a 459210.		1948
1		24	
	ILUSTRAČNÍ MATERIÁL O PŮVODCI FONDU		
2		25	
	Fotografie, vyobrazení		
3	12	26	1
	Fotografie I. Jandla v dětství, s oběma cenami, portréty, různé. Z toho 6 ks + 1 dupl. uloženo ve sbírce portrétů českých herců pod přírůst. číslu P 2234/490357–490362. fotografie na papírové podložce: 2; EJ		[1940]–[1950]
3	12	27	1
	Fotografie z amatérských divadelních představení. fotografie na papírové podložce: 60; EJ		1958–1977
2		28	
	Referáty a recenze o pracích původce fondu		
3	14	29	1
	Arnold Hending: Alverdens Barnestjerner, Kodaň – knižní publikace o dětských hercích, v dánštině (str. 131–132 s přílohou překladem do angl. a češtiny) tisk po roce 1800: 1; EJ		1949
3	15	30	1
	F. Zinnemann: Mein erster Schweizer Film – článek o filmu Poznamenání v čas. Schweizer Film Zeitung č. 390 z 1. 8. 1947, Bern, v němčině (s fotogr.) tisk po roce 1800: 1; EJ		1947
3	16	31	1
	Výstřižky z dobového tisku (pramen většinou neidentifikován) v češtině: Nad poštou Ivana Jandla, Hrdina první strany (z čas. Vlasta, roč. II, 1948–1949?, č. 27), Český hoch na stránkách listu USA		[1948]–[1950]

v angličtině: On the Screen (New York Herald Tribune), The Search, The Hollywood Scene, The New York Times

ve francouzštině: Les anges marqués – The Search
v němčině: Ein tschechischer Knabe im Schweizer Film, Die Geze

1	32	
---	----	--

DODATKY

2	17	33	1
---	----	----	---

Periodikum MOM FILM číslo 172 s článkem o filmu 7. 12. 1949
Poznamenání.

2	18	34	1
---	----	----	---

Plakát informující o odhalení hvězdy Ivanu Jandlovi na 30. 5. 2007
chodníku slávy ve Zlíně.
plakát: 1; EJ

2	19	35	1
---	----	----	---

Pohled na hrob Ivana Jandla na vinohradském hřbitově v 1999–[2010]
Praze.
fotografie na papírové podložce: 1; EJ
barevná fotografie
veřejná poznámka: Na rubu fotografie připsána poznámka Olšany x Vinohrady.

Rejstřík osobní

Jandl, Ivan (1937-1987), úředník, rozhlasový hlasatel, amatérský herec, držitel cen Oscar a Zlatý globus za filmovou roli

1

Název archivní pomůcky: Jandl Ivan (1937-1987)

Časové rozmezí archivní pomůcky: [1940]-[2010]

Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou: 86 (kar, 1, 1947-
[1950]; fsn, 63, [1940]-[2010]; tip, 19, 1947-1977; pkt, 1, 30.5.2007; pfp, 2, 1948)

Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit: 34

Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií: 0,35 bm

Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni: 12. května 2025

Zpracovatel archivního souboru: Malinová Helena

Archivní pomůcku sestavil: Malinová Helena

Počet stran archivní pomůcky: 10

Archivní pomůcku schválil: Panznerová Jitka, vedoucí odd. pís. archiválií